

Інформація про виконання у 2022 році Комплексної програми розвитку туризму в Чернівецькій області на 2021-2023 роки

Туристична галузь є важливим чинником економічного зростання. Розвиток туризму зумовлює стабільне й динамічне збільшення надходжень до бюджету, здійснює істотний позитивний вплив на стан справ у багатьох галузях економіки (транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство тощо).

Стратегією розвитку Чернівецької області на період до 2027 року галузь туризму визначено як одну із стратегічних цілей (SMART – спеціалізація) на основі потенціалу економічного зростання з можливостями залучення інвестиційних ресурсів та збільшення зайнятості населення.

З метою підтримки галузі туризму в області реалізується Комплексна програма розвитку туризму в Чернівецькій області на 2021-2023 роки затверджена рішенням II сесії VIII скликання Чернівецької обласної ради від 30.03.2021 №14-2/21 (далі – Комплексна програма).

Комплексна програма містить 3 розділи за наступними напрямками:

- 1) створення сприятливих умов для розвитку туристичного рекреаційного потенціалу області;
- 2) промоція туристичного потенціалу;
- 3) захист та безпека туристів.

Розділи програми об'єднують 18 заходів, з яких: 3 – не потребували фінансування; 15 – потребували фінансування з обласного бюджету.

На виконання заходів Комплексної програми у 2022 році з обласного бюджету виділено 500 000 грн, рішенням VI сесії Чернівецької обласної ради VIII скликання від 22.12.2021 №364-6/21 «Про обласний бюджет Чернівецької області на 2022 рік».

Однак у зв'язку з введенням військового стану на території України, розпорядженням обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 20.03.2022 № 391-р було внесено зміни в розподіл витрат обласного бюджету Чернівецької області на реалізацію місцевих/регіональних програм у 2022 році. Зокрема внаслідок внесення змін, 300 тис. грн, передбачених в обласному бюджеті на реалізацію в 2022 році заходів Комплексної програми було спрямовано на першочергові потреби області щодо посилення обороноздатності та забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб. Водночас, згідно Календарного плану використання у 2022 році коштів обласного бюджету, передбачених на виконання заходів Комплексної програми розвитку туризму в Чернівецькій області на 2021–2023 роки, затвердженим розпорядженням обласної державної адміністрації від 04.02.2022 №171-р

200 тис. грн були передбачені на співфінансування міжрегіональних та транскордонних проєктів з розвитку туризму, але не були використанні у зв'язку із призупиненням проєкту «CARPATHIA UNESCO – GREEN CARPATHIA Integrated cross-border touristic route», що реалізовується в рамках Спільної операційної програми «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014 – 2020».

Зокрема, у зв'язку з настанням форс-мажорних обставин, які визначені в статті 17 Грантового договору Орган управління Програми 21 квітня 2022 року прийняв рішення на основі заяви Головного бенефіціара (Сіретської міської ради, Румунія) призупинити проєкт на невизначений термін та зазначив, що жодна діяльність та витрати у період призупинення проєкту не є прийнятними.

Таким чином не було можливості використати вищезазначені кошти на активності передбачені проєктом.

Разом з тим, попри відсутність фінансування в 2022 році вдалося реалізувати ряд заходів передбачених Комплексною програмою. Зокрема, продовжено проведення навчальних заходів для посадових осіб органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади відповідальних за розвиток туристичної галузі області, власників сільських зелених садиб, суб'єктів туристичної діяльності.

Зокрема, 26.09.2022 року проведено семінар в онлайн-форматі щодо важливості створення фізичної безбар'єрності на туристичних об'єктах та в закладах розміщення для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Це надзвичайно актуальна наразі тема, адже у зв'язку з повномасштабним військовим вторгненням російської федерації, Україна зазнала безпрецедентних руйнувань та втрат, при цьому тисячі мирних громадян та українських військових отримали поранення, внаслідок яких здобули інвалідність. Тому вже зараз управлінцям в сфері туризму, суб'єктам туристичної діяльності, підприємцям, які надають послуги з розміщення та харчування необхідно працювати над розбудовою безбар'єрного туризму в області.

Також з метою обговорення стану туристичної галузі краю в умовах воєнного стану та визначення перспектив розвитку галузі в післявоєнний період Департаментом регіонального розвитку обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) спільно з географічним факультетом Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича проведено круглий стіл на тему «Туризм в умовах війни: переосмислення». На заході були присутні представники туристичного бізнесу, власники садиб сільського зеленого туризму, представники туристичних асоціацій, Національних природних парків, науковці, депутати місцевих рад та представники органів

місцевого самоврядування. Участь в заході взяли близько 80 учасників, частина з яких мали можливість підключитися онлайн. Було відзначено про волонтерську роботу представників індустрії гостинності та туризму, особливо в перші місяці повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, коли в область перемістилося більше 100 тис. внутрішньо переміщених осіб. Зокрема туристичні організації допомагали з перевезенням внутрішньо переміщених осіб, їх розміщенням та харчуванням. Учасники заходу обговорили питання роботи туристичного бізнесу в умовах війни, виклики щодо розвитку туризму в громадах області, а також нові можливості туризму в контексті інтеграції внутрішньо переміщених осіб та реабілітації українських військових на основі рекреаційно-оздоровчого потенціалу Чернівецької області.

З метою етнокультурної інтеграції внутрішньо переміщених осіб шляхом ознайомлення їх з історією і традиціями краю в області проведено близько 50 безкоштовних екскурсій для внутрішньо переміщених осіб з різних куточків України. Також, спільно з Чернівецьким обласним управлінням лісового та мисливського господарства та Чернівецькою обласною радою в рамках ініціативи «Буковина. Час відновлення» у квітні 2022 року проведено акцію з висаджування більш ніж 1500 дерев, до якої було долучено близько 200 внутрішньо переміщених осіб, що проживали в гірських громадах області.

В рамках Всесвітнього Дня туризму та Дня туризму в Україні проведено урочисті заходи для представників туристичної галузі області. Зокрема 19 представників туристичної сфери були відзначені Почесними Грамотами та Подяками за високий професіоналізм та волонтерську діяльність спрямовану на підтримку військових частин та внутрішньо переміщених осіб.

В 2022 році Департамент регіонального розвитку обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) з метою розвитку транскордонного туризму продовжував роботу в рамках реалізації 2-х транскордонних проєктів:

- «Smart Travel Bucovina», що фінансується в рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна 2014 – 2020». Грант ЄС для України складає 17022,6 євро, сума співфінансування – 1891,4 євро. Проєктом передбачено створення мобільного додатку, який використовуватиметься для надання корисної інформації мандрівникам, просування культури та туризму в прикордонних регіонах. Зокрема 22 липня 2022 року на засіданні Координаційної ради з питань розвитку туризму при обласній державній адміністрації було презентовано бета-версію мобільного додатку «Smart Travel Bucovina». Протягом строку реалізації проєкту зібрано детальну інформацію про понад 400 туристично привабливих об'єктів області, включаючи музеї,

заклади культури, об'єкти природно–заповідного фонду, храми, архітектурні споруди, готельно–розважальні комплекси, зелені садиби а також щорічні події та фестивалі, які проводяться в області. Також зібрану корисну для потенційного туриста інформацію щодо графіку роботи закладів, вартості вхідних квитків, графіку руху громадського транспорту тощо. Усю зібрану інформацію надано партнерам – Сучаскій повітій раді (Румунія) для наповнення мобільного додатку. Наразі партнери працюють над внесенням інформації в мобільний додаток та його технічним доопрацюванням.

- «CARPATHIA UNESCO – GREEN CARPATHIA Integrated cross-border touristic route», що фінансується в рамках Спільної операційної програми «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014 – 2020». Грант ЄС для України складає 75727,65 євро, сума співфінансування – 8414,19 євро. Проєктом передбачено створення та промоція транскордонного туристичного маршруту, який об'єднає пам'ятки ЮНЕСКО, культурні пам'ятки національного значення, природну привабливість територій, туристичні чи пов'язані з туризмом послуги на території, що буде охоплена маршрутом.

Департаментом регіонального розвитку Чернівецької обласної державної адміністрації в рамках реалізації заходів проєкту за участю представників туристичних асоціацій області та науковців було розроблено 3 односторонні маршрути та 3 триденні маршрути по Чернівецькій області. Також було обрано 37 туристично–привабливих об'єктів області, виконано переклад їх назв та опису на англійську та румунську мови. Напрацьовані матеріали ввійшли до туристичної дорожньої карти – брошури для промоції на туристичному ярмарку який проходив 24–27 лютого 2022 року в м. Бухарест (Румунія).

В середині листопада 2022 року партнери ініціювали відновлення проєкту. Були розроблені зміни до бюджету та заходів проєкту задля продовження його реалізації. Головним бенефіціаром внесені зміни надіслані Органу управління задля прийняття рішення про продовження реалізації проєкту.

Також протягом 2022 року в області проведено ряд подієвих заходів для популяризації туризму на Буковині, а саме: міжнародний фестиваль «Маланка–фест» (Чернівецька ТГ), міжнародний поетичний фестиваль «Meridian Czernowitz» (Чернівецька ТГ), фестиваль повітряних зміїв «Khotyn Dragon Fest» (Хотинська ТГ).

Крім того, 14 грудня 2022 року Чернівецькою міською радою в рамках проведення II інноваційно–інвестиційного форуму «Invest Forum Chernivtsi 2022» обговорено питання стану сфери гостинності в умовах війни та «драйвери» перезапуску після Перемоги. А також грантові можливості для бізнесу, громадських організацій та органів місцевого самоврядування, зокрема в сфері культури та туризму.

Таким чином, реалізація заходів Комплексної програми в 2022 році була адаптована до подолання нових викликів в умовах військової агресії російської федерації та спрямована на роботу з внутрішньо переміщеними особами.

Директор Департаменту
регіонального розвитку
обласної державної адміністрації
(обласної військової адміністрації)

Валентин ДУНАЄВСЬКИЙ